

Fővárosi Törvényszék mint elsőfokú bíróság
101.K.700.681/2018/15.

A Fővárosi Törvényszék a Kiss és Lányi Ügyvédi Iroda (1137 Budapest, Szent István krt. 4. I/2.; ügyintéző ügyvéd: ██████████) által képviselt DUNACORP Faktorház Zrt. (1074 Budapest, Dohány u. 14.) felperesnek, a Szabó Dudás Hargita Ügyvédi Iroda (1011 Budapest, Corvin tér 10., ügyintéző ügyvéd: dr. Dudás Gábor János) által képviselt Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (1125 Budapest, Szilágyi Erzsébet fasor 22/C.) alperes ellen, adatvédelmi ügyben hozott közigazgatási határozat (hivatkozási szám: NAIH/2018/3102/01/H.) bírósági felülvizsgálata iránt indított perében meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Törvényszék a felperes keresetét elutasítja és kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 100.000 (százezer) forint perköltséget, valamint az államnak – az illetékekügyekben eljáró hatóság külön felhívására – 30.000 (harmincezer) forint kereseti illetéket.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 nap alatt fellebbezésnek van helye, melyet a Kúriához címezve, a Fővárosi Törvényszéken kell az elektronikus kapcsolattartás szabályai szerint előterjeszteni.

I n d o k o l á s

A faktoring tevékenységet végző felperes bankoktól, pénzügyi vállalkozásoktól elsődlegesen magánszemélyekkel szemben fennálló lejárt, fedezetlen követeléseket szerez meg engedményezés útján. Az engedményező pénzintézet által átadott személyes adatokat a felperes kezeli, mely átvett adatokon kívül az érintettektől is gyűjt be személyes adatokat, tevékenységéhez adatfeldolgozókat is igénybe vesz. A felperes az adósokkal írásban, az első fizetési felszólítás megküldése útján veszi fel a kapcsolatot, melynek mellékletét képezi ún. „Adatlap” és „Adatkezelési Tájékoztató”, valamint egy részletfizetésre vonatkozó nyilatkozat. A részletfizetés engedélyezéséhez szükséges nyilatkozaton feltüntetett személyes adatok kitöltése a részletfizetésre vonatkozó megállapodás megkötésének feltétele. Az „Adatlapon” megjelölt személyes adatok – többek között a név, születési hely/idő, munkáltató neve/címe, nettó jövedelem és az azt terhelő levonások, részletfizetés esetén fedezetül felajánlható ingatlan, bevonható kezes neve/elérhetősége – megadása nem kötelező, a tájékoztatás szerint ezen adatok kitöltése azonban elősegíti a személyre szabott ajánlat elkészítését. Az „Adatlap” aláírásával az adós felhatalmazza a felperest, hogy a korábbi banki jogosulttól átvett adatokon felül az adatlapon szolgáltatott adatokat is kezelhesse. Az „Adatkezelési Tájékoztató” arról tájékoztatja az ügyfeleket, hogy a felperes a követelése érvényesítése céljából, az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) „rendelkezéseinek felhatalmazása, tehát törvényi felhatalmazás alapján” kezelheti az adósok személyes adatait. „Az adatkezelés tehát nem jogellenes, kizárólag a követelés érvényesítésének célját szolgálja.”

A felperes – megbízottjai útján – az első fizetési felszólítást követően telefonon is megkísérli felvenni

az adósokkal a kapcsolatot, a megbízottak a felperes nevében és javára járnak el, a beszélgetésekre a felperes tárgyalási sablont hagyott jóvá. A telekommunikációt hangfelvétel útján rögzítik, melyről az első fizetési felszólítás azt a tájékoztatást nyújtja, hogy az ügyfélszolgálat, továbbá a munkatársaikkal történő telefonbeszélgetéseket rögzítik, és azokat 1 évig kötelezően megőrzik. A felperes honlapján (www.dunacorprt.hu) közzétett adatkezelési tájékoztató szerint a hangfelvételek őrzési ideje panasztétel esetén 1 év, panaszkezelés körébe nem tartozó hívások esetén 5 év. A felperes követeléskezelési szabályzatának „6.1. Adatkezelés, adatvédelem” pontja arról nyújt tájékoztatást, hogy a felperes a telekommunikációt teljes részletezettséggel rögzítheti és tárolhatja, ideértve az ügyféllel folytatott beszélgetéseket is, feltéve, hogy ehhez az ügyfél a hang- és adatrögzítésről adott megfelelő tájékoztatás alapján kifejezett és félreérthetetlen, dokumentálható módon hozzájárult. A szabályzat példálózva felsorolja, hogy ilyen hozzájárulás lehet az írásbeli hozzájárulás, vagy a telefon nyomógombjával jelzett, log-fájlban tárolható hozzájárulás.

Az alperes 2015. december 17-én, az Infotv. 60. § (1) bekezdése alapján adatvédelmi hatósági eljárást indított a felperes fenti követeléskezelési tevékenysége során 2012. január 1. napjától 2015. december 17. napjáig alkalmazott adatkezelési gyakorlatának vizsgálatára. A felperes eljárás során tett nyilatkozatai, és a vizsgált dokumentumok (hangfelvételek, adatállományok, a perben nem álló Credit Line Group Kft-vel kötött megbízási szerződés, a felperes által adatfeldolgozóknak tekintett cégekkel kötött további megbízási szerződések, a felperes követeléskezelési és adatvédelmi szabályzata), valamint a kirendelt igazságügyi szakértő véleménye alapján a 2018. május 23. napján kelt, NAIH/2018/3102/01/H. számú határozatával megállapította, hogy a felperes jogellenes adatkezelési tevékenységet folytatott, mert megszegte az előzetes tájékoztatási kötelezettségét, a tisztességes és a célhoz kötött adatkezelés elvét, továbbá jogalap nélküli adatkezelést folytatott, és korlátozta az érintetti jogok gyakorlását. Ezzel egyidejűleg megtiltotta a felperes jogellenes adatkezelését, és kötelezte, hogy nyújtson megfelelő előzetes tájékoztatást az érintettek részére a személyes adatok felvételekor, egyeztetésekor, a honlapon közzétett tájékoztatókban, valamint a telefonbeszélgetések megkezdésekor; ellenőrizhető módon, adatbázis szintű naplózással törölje az adósnak nem minősülő, a szerződéses jogviszonyban nem szereplő harmadik személyek jogalap hiányában kezelt személyes adatait, valamint az adósok egészségügyi állapotáról felvett és bűnügyi személyes adatait; szüntesse meg a szomszédolási és szomszédhívási gyakorlatot; a panasznak nem minősülő és a rögzítésről tájékoztatást nem tartalmazó hangfelvételeket törölje; a szükségesség és adatminimalizálás elvének megfelelően az adósokról csak a követeléskezeléshez szükséges adatkört kezelje és rögzítse; a jövőre nézve az érintetti jogok gyakorlásának korlátozását jelentő kérelmezési formakényszert és indokolási kötelezettséget szüntesse meg. Az alperes előírta, hogy a felperes a megtett intézkedéseiről a keresetindítási határidő lejártát követő 30 napon belül, azt azt dokumentáló jegyzőkönyvek és teljességi nyilatkozat csatolásával igazolja. Az alperes a feltárt jogsértések miatt a felperest 15 000 000 forint adatvédelmi bírság, valamint eljárási költség (szakértői díj) megfizetésére kötelezte. A határozat az előzetes tájékoztatási kötelezettség megsértése tekintetében a perben nem álló Credit Line Group Kft. felelősségét is megállapította, és mint kis- és középvállalkozásnak minősülő céget, figyelmeztetésben részesítette.

Az alperes a felülvizsgálni kért határozatában megállapította, hogy a felperes adatkezelőnek minősül, hiszen a követeléskezelő a döntést hozó, a követelés jogosultja. A perben nem álló Credit Line Group Kft. és a felperes között létrejött megbízási szerződés alapján rögzítette, hogy a Credit Line Group Kft. köteles tájékoztatni az adósokat arról, hogy a felperes nevében és helyett jár el, a felperes nyilatkozata szerint a Kft. kisebb összegű tartozás esetén jogosult önállóan is részletfizetési megállapodást kötni. A telefonos tárgyalási sablonról a felperes és a Credit Line Group Kft. közösen döntöttek, azaz a Kft. tevékenységéhez is társul adatkezelői minőség (és esetében adatfeldolgozói minőség is). Az alperes rögzítette, hogy amennyiben az adatkezelés feltételeit több adatkezelő alakítja ki, akkor valamennyi adatkezelő a közös döntéssel érintett adatkezelés egészének jogszerűségéért felelősséggel tartozik.

Az előzetes tájékoztatási kötelezettség kapcsán megállapította, hogy a felperesnek nincs törvényi felhatalmazása az engedményezéssel átvett adatkörön felüli új személyes adatok gyűjtésére. Törvényi

felhatalmazás hiányában az új személyes adatok gyűjtésének egyik előfeltétele az, hogy az adatalany ezen adatai kezeléséhez az Infotv. szerinti tájékozott hozzájárulását adja. E körben az alperes vizsgálta az első fizetési felszólításhoz mellékelt, fent megjelölt nyomtatványokat, a felperes adatkezelési tájékoztatóját, követeléskezelési szabályzatát, valamint három különböző hónapban rögzített, összesen 60 db hangfelvételt és megállapította, hogy a felperes nem nyújt az Infotv. 20. § (2) bekezdésének megfelelő előzetes tájékoztatást. Az adatalanyok ennek következtében nem ismerik meg, hogy a felperesnek mely adatok kezelésére van jogalapja, az mely törvényi rendelkezésen alapul, ehhez képest pedig mely adatok kezeléséhez szükséges az érintettek hozzájárulása. A megfelelő előzetes tájékoztatás hiányában a felperesnek nem volt érvényes jogalapja az engedményezéssel átvett adatokon felüli adatok gyűjtéséhez. Az alperes a jogalap vizsgálata tekintetében rögzítette azt is, hogy az első fizetési felszólításhoz mellékelt nyomtatványon rögzített személyes adatok megadása kapcsán az önkéntesség elve sem érvényesül, mert a részletfizetés engedélyezése a hozzájárulás megadásához kötött. Az „Adatlap” nyomtatványon a „bevonható kezes neve/elérhetősége” vonatkozásában harmadik személy hozzájárulását vélelmezni az adatai kezeléséhez nem lehet, így e személyes adat gyűjtése az Infotv. 5. § (1) bekezdésébe ütközik. A hang rögzítése, mint adatkezelés kapcsán azt állapította meg, hogy a rendelkezésre bocsátott 60 db hangfelvételtől 59 db olyan telefonbeszélgetést tartalmazott, amelynek nem panaszkezelés volt a tárgya, így azokat csak az érintett hozzájárulásával rögzíthették volna, amelyre egyik esetben sem került sor. A különleges adatok kezelésére pedig az Infotv. 5. § (2) bekezdés a) pontja, valamint az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény 4. § (3) bekezdése szerint csak mindenre kiterjedő, előzetes tájékoztatáson alapuló írásbeli hozzájárulás esetén lett volna lehetőség, amely a perbeli esetben szintén hiányzik.

Az alperes vizsgálta a kérésre történő tájékoztatáshoz való jogot, és rögzítette, hogy a felperes adatvédelmi szabályzata alapján az adatalanyok a saját személyes adataival kapcsolatos tájékoztatás iránti kérelmét indokolással kell ellátnia. Az Infotv. azonban ilyen korlátozást nem tartalmaz, az információs önrendelkezési jog gyakorlásának semmilyen érintettség vagy érdek nem lehet a feltétele, ezért az adatkezelő sem jogosult a tájékoztatás céljának, indokainak vizsgálatára, alaki követelmények előírására.

Az Infotv. 4. § (2) bekezdés szerinti célhoz kötöttség és a szükségesség elvének érvényesülése kapcsán az alperes megállapította, hogy a felperes által hivatkozott 14/2012. (XII. 13.) PSZÁF ajánlás (a továbbiakban: PSZÁF ajánlás) az Infotv. rendelkezéseivel összhangban értelmezendő. Az adós fizetőképességének vizsgálatával kapcsolatban a felperes szabályzataiból nem állapítható meg, hogy az ügyfélnek pontosan mely követelménynek való megfelelést mely adatokkal és módon kell igazolnia. A szakértői véleményben foglaltakra hivatkozással rögzítette, hogy a követeléskezelési szoftver adatbázisában az Infotv. 3. § 3. pontja szerinti különleges adatokra („börtön”, „rákos”, „stroke”, „agyilag nincs topon” stb.) vonatkozó bejegyzések száma 8 589 db volt, két esetben orvosi dokumentáció csatolását is kérték. A határozati megállapítás szerint ezen adatok szükségessége a belső szabályzatok alapján nem nyert bizonyítást, a felperes mint adatkezelő nem igazolta, hogy e személyes adatok konkrétan milyen feltétel, követelmény teljesítéséhez szükségesek, a teherviselő képesség és a fizetési hajlandóság felmérése tekintetében ilyen döntési mechanizmust nem dokumentált. Mivel a fenti adatok kezelésének szükségessége nem igazolt – a felperes azt valójában a behajtási esélyek felméréséhez használja, amely nem elfogadható adatkezelési cél –, ezért az adatkezelés készletező jellegű, sérti az adatminimalizálás elvét, gyűjtésük az Infotv. 4. § (2) bekezdésébe ütközik. Tisztességtelen, az Infotv. 4. § (1) bekezdésébe ütközik továbbá az a módszer, amikor a követeléskezelő a követelésben nem érintett, harmadik személy útján kísérli meg a kapcsolatfelvételt, mint ahogyan az is, ha e harmadik személyektől gyűjt be – különösen szenzitív, különleges – adatokat az adósról. A követelés jogosultja nem kapcsolhatja továbbá össze az adós személyes adatait az adós környezetében élő más személyek személyes adataival, a felperessel jogviszonyban nem álló harmadik személyek személyes adatainak kezelése, az ún. „szomszédolási/szomszédhívási” gyakorlat sérti az Infotv. 4. § (1)-(2) bekezdéseit, és az 5. § (1)-(2) bekezdéseit. E körben az alperes a szakvéleményben foglaltakra utalással rögzítette, hogy a harmadik

személyekre vonatkozó bejegyzések száma 36 680 db volt.

Az alperes a megállapítottak alapján indokoltan tartotta az adatvédelmi bírság kiszabását, melynek során figyelemmel volt arra, hogy a felperes ugyan kis- és középvállalkozásnak minősül, de korábban már állapított meg vele szemben jogsértést. A bírság összegének megállapításánál figyelembe vette, hogy a jogsértéssel érintettek száma jelentős, a szakvélemény alapján 47 945 fő a nyilvántartásban szereplő személyek száma, továbbá a harmadik személyekre vonatkozó bejegyzések is tömeges méretűnek tekinthetők. A jogsértést kiemelkedő súlyúnak tekintette, mert a felperes nagy mennyiségű személyes és különleges személyes adatot kezelt jogalap nélkül, sok esetben a célhoz kötöttség és a tisztességes adatkezelés elvébe ütköző módon, harmadik személyeket is érintve. A jogsértés súlyosságát támasztja továbbá alá, hogy a felperes az Infotv. több rendelkezését sértette meg az adatkezelése során, jogellenes gyakorlata folyamatos volt. Az alperes ismétlődő jogsértést nem állapított meg. A bírság kiszabása során figyelemmel volt a felperes követeléskezelési tevékenységéből származó bevételére, bírságcsökkenítő tényezőként értékelte az ügyintézési határidő túllépését. A speciális- és generális prevencióra utalással, valamint azt kiemelve, hogy az adott bírságnak érezhető megterhelést kell jelentenie, továbbá a jogsértőket visszatartó, míg a jogkövető adatkezelőket megerősítő erővel kell rendelkeznie, a bírságösszeget mindezek mérlegelésével a maximálisan kiszabható adatvédelmi bírság 75%-ában állapította meg.

A felperes az alperesi határozattal szemben keresettel élt, melyben elsődlegesen a határozat hatályon kívül helyezését, és az alperes új eljárásra kötelezését, másodlagosan a határozat megváltoztatását és a bírságösszeg jelentős mértékű csökkentését kérte. Arra hivatkozott, hogy az alperes a rendelkezésére álló maximálisan 90 nap helyett 881 napig folytatta az eljárását, amelyből ha a jogsegély megkeresések és hiánypótlási felhívások időtartamát levonjuk, akkor is legalább hétszeresen haladja meg az ügyintézési határidőt. Álláspontja szerint az ügyintézési határidő ilyen mértékű túllépése a jogbiztonságot és a jogalkalmazás kiszámíthatóságát veszélyezteti, az ügyfelet kiszolgáltatottá teszi. Az alperes a határozatban nem tüntette fel az ügyintézési határidő lejártának napját, megszegve ezzel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 72. § (1) bekezdésének ee) pontjában foglaltakat. Sérelmezte, hogy a határozat nem tért ki a büntetés-végrehajtási intézetekkel kapcsolatos megállapításokra, mellyel az alperes nem tett eleget a Ket. 72. § (1) bekezdés ea) pontja szerinti indokolási kötelezettségének. Hangsúlyozta, hogy az adatkezelési gyakorlatát csak a vizsgált időszak idején hatályos rendelkezések alapján lehet minősíteni, ezért az alperesi határozat 30. oldalán rögzített elvárás a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, az Európai Parlament és a Tanács 2016/679 rendelete (a továbbiakban: GDPR) rendelkezéseinek való megfelelésre, minden alapot nélkülöz, az jogalkalmazási képtelenség.

Előadta, hogy valamennyi követeléskezelői tevékenységét kiszervezte a vele megbízási viszonyban álló cégekhez, így – többek között – az alperesi kötelezéssel érintett, a perben nem álló Credit Line Group Kft.-hez. Valamennyi bejegyzést a partnerei vitték fel a nyilvántartásba, mint ahogyan a telefonbeszélgetéseket is e cégek munkatársai bonyolítják. Arra nem volt fizikai lehetősége a napi több száz telefonhívás alapján, hogy az esetleges jogsértő bejegyzéseket azonnal és teljes körűen törölje, azonban a szabályzatok és oktatási segédletek átadásával, rendszeres oktatásokkal megkövetelte a hatályos fogyasztóvédelmi és adatvédelmi követelmények érvényesítését. Az Adatvédelmi Munkacsoport 1/2010. sz. véleményét idézve arra is hivatkozott, hogy az alperes részleteiben nem vizsgálta a felelősség kérdését, e körben nem tett eleget a Ket. 50. §-ában meghatározott tényállás tisztázási kötelezettségének, melynek okán a bírságösszeg legalább 50%-os mérséklése indokolt.

A felperes vitatta az előzetes tájékoztatási kötelezettség megsértését. Álláspontja szerint az engedményezéskor kiküldött dokumentumokkal és az Adatkezelési Szabályzat honlapon történt elérhetővé tételével eleget tett az Infotv. 20. § (2) bekezdésében foglaltaknak. Az egyes

dokumentumok kapcsán megállapított hiányosságok kapcsán arra hivatkozott, hogy adósoknak megküldött nyilatkozatban csak a kiemelt közvetítők adatairól kívánt tájékoztatást nyújtani, egyéb közvetítők elérhetőségének – így a JLM Office Kft. – feltüntetésére nem volt szükség. Az „Adatlap” kapcsán az alperesnek jogalkalmazói képtelenség az az elvárása, mely szerint egyelőre még ismeretlen kilitű kezest bármiről is tájékoztatnia kellene, továbbá fizikai képtelenség valamennyi dokumentumon teljes körű tájékoztatást adni. Állította, hogy az adatkezelési tájékoztatót és az adatkezelési szabályzatot együttesen kell értelmezni, utóbbi folyamatosan elérhető a honlapján. A tárgyalási segédlet pedig csak egy iránymutatás, abban nyilvánvalóan lehetetlen minden lehetséges párbeszédet előre vázolni. Álláspontja szerint mindezen gyakorlata megfelel az alperes által a követeléskezelések tárgyában 2014-ben kiadott ajánlásban foglaltaknak. Arra is hivatkozott, hogy vitatható az az alperesi álláspont, mely szerint a telefonhívások alkalmával elhangzó „hivatalos ügyben történő hívás” szófordulat alkalmas lenne arra, hogy azt a benyomást keltse, hogy a hívó fél közhatalmi jogosítványokkal rendelkezik. Éppen ellenkezőleg, a követeléskezelési eljárások hosszára, a több alkalommal történő kommunikációra tekintettel az érintettek tisztában vannak a társaság mibenlétével. Állította, hogy az alperes vélhetően félreértette a kérésre történő tájékoztatások teljesítésére vonatkozó nyilatkozatát, az ugyanis arra vonatkozott, hogy a formanyomtatványon senki nem terjesztett elő ilyen kérelmet. Számos kérelem érkezett „szabadszöveges” megfogalmazásban, melyben általában a hangfelvételek kiadását kéri, mely kérelmeknek a társaság eleget is tesz. Megjegyezte, hogy az alperes ezzel kapcsolatos kötelezése okafogyott, mert a GDPR-nak megfelelő új Adatkezelési Tájékoztatóval rendelkezik.

A célhoz kötöttség és a szükségesség elvének érvényesülése kapcsán arra hivatkozott, hogy az alperes maga is elismerte, hogy a gyűjthető adatok köre a jogszabályokban nincs tételesen meghatározva, így bármely adat szükségességét csak a konkrét eset teljes körű vizsgálatával lehet megállapítani. Álláspontja szerint pl. egy rákos személy esetében a követelés elengedése vagy nagymértékű csökkentése is „opcionális”, míg egy cukorbeteg esetében kisebb méltányosság gyakorlása is elegendő lehet. E körben arra hivatkozott, hogy fogyasztóvédelmi szempontból a PSZÁF ajánlásnak meg kell felelnie, melyet a pénzügyi felügyeleti szerv ellenőriz. Álláspontja szerint a két hatóság ajánlásai egymásnak ellentmondanak, melynek feloldása a társaságtól nem elvárható. Megjegyezte, hogy a behajtási esélyek felmérése a követeléskezelési eljárás alapvető eleme, és nem az alperes téves utalása szerinti adatkezelési cél. Az adatkezelés jogalapja kapcsán a felperes idézte az Infotv. 5. § (1) bekezdését, és arra hivatkozott, hogy az adott esetben nem azért tagadja meg a részletfizetési kérelmet, mert az adós nem járul hozzá az adatai kezeléséhez, hanem mert a kölcsönös és együttműködő magatartás alapelveinek figyelmen kívül hagyásával nem biztosít olyan adatot, amely alapján a társaság vele szemben méltányosságot gyakorolhatna. Álláspontja szerint ez a hatósági álláspont arra ösztönzi az adósokat, hogy minél több tartozást halmozzanak fel, majd az eredetileg megadott személyes adataik megváltoztatásával „könnyedén szabadulhatnak a kötelemből”, hiszen hozzájárulása nélkül „új adatai úgysem lesznek kezelhetőek”, ezzel pedig sérülnek a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. év V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) kötelmi részében foglalt rendelkezések. A telefonbeszélgetések kapcsán két vizsgálati jelentésre hivatkozott, melyek megerősítik a PSZÁF ajánlásban foglaltakat, és azt, hogy a telefonbeszélgetések visszahallgathatóságát biztosítani kell. Mindezek alapján téves az alperes azon álláspontja, mely szerint a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 288. § (4) bekezdésében írt jogalap és az ügyfél kifejezett hozzájárulása hiányában nincs kötelezettsége a hívások rögzítésére és őrzésére.

A tisztességes adatkezelés elvének érvényesülése tekintetében tett alperesi megállapítások kapcsán idézte az Infotv. 4. § (1) bekezdését, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 4. § (1) bekezdését, és arra hivatkozott, hogy a hosszú idő óta nem teljesítő adósokat együttműködési kötelezettség terheli. Ennek okán fennáll a kockázata annak, hogy előbb vagy utóbb, szűkebb vagy tágabb környezete tudomást szerez a tartozásáról. Ezt a kockázatot az adós maga vállalja azzal, hogy nem tesz eleget a fizetési kötelezettségének. Állította továbbá, hogy e magatartás egyértelműen a Credit Line Group Kft. tevékenységéhez köthető. A harmadik személyek

személyes adatainak rögzítése kapcsán szintén arra hivatkozott, hogy csak az egyedi eset teljes körű átvizsgálását követően állapítható meg, hogy ezen adatok elengedhetetlenül szükségesek-e a kintlévőség behajtásához. Álláspontja szerint egy több éve minden kommunikációt megtagadó, a befizetéseket nem teljesítő adós esetében a követeléskezelés, mint jogszerű adatkezelési cél megvalósítása érdekében a hivatkozott adatok rögzítése szükséges lehet.

Végezetül a felperes vitatta a kiszabott bírság mértékét, amely álláspontja szerint eltúlzott, sérti az Infotv. 61. § (4) bekezdésében foglaltakat. Sételmezte, hogy az alperes a bírság megállapítása során nyilvánvalóan figyelemmel volt a GDPR rendelkezéseire. Álláspontja szerint az összecszerúség nem áll arányban azzal, hogy korábban vele szemben csak egy alkalommal szabtak ki adatvédelmi bírságot, továbbá más, jelentősebb számú adatalant érintő ügyben az alperes jóval alacsonyabb összegű bírságot szabott ki. Kifogásolta, hogy az alperes figyelmen kívül hagyta a PSZÁF ajánlásnak való megfelelést és jóhiszemű jogkövetést, továbbá a Credit Line Group Kft. adatkezelésére gyakorolt befolyását.

Az alperes a védíratában a kereset elutasítását kérte, fenntartva a határozatában foglaltakat. Nem vitatta, hogy az ügyintézési határidőt jelentős mértékben túllépte, ugyanakkor az a felperes számára hátrányt nem okozott. Mivel az eljárása mentes az illetékfizetési kötelezettség alól, ezért az ügyintézési határidő lejáratí napja megjelölésének hiánya az indokolási kötelezettség érdemi megsértésével nem járt. Úgyszintén nem jelenti a Ket. 72. §-ának sérelmét, hogy a büntetés-végrehajtási intézeteket érintő megállapításokat külön határozatba foglalja, ez ugyanis a felperes jogorvoslati jogát nem korlátozza. Álláspontja szerint a felperes alaptalanul érvelt a GDPR időközben történt hatálybalépésére, e körben ugyanis a határozat pusztán arra vonatkozóan tartalmaz utalást, hogy az előírt kötelezések végrehajtása során a felperesnek már a GDPR rendelkezéseire kell figyelemmel lennie. Arra is hivatkozott, hogy a felperes által az adatkezelői minősége körében előadottak ellentétesek az eljárás során tett nyilatkozataival, valamint a követeléskezelési szabályzatában rögzítettekkel, továbbá a felperes egy szintén 2018-ban folyamatban volt peres eljárásban nem vitatta az adatkezelői minőségét. Hangsúlyozta, hogy a felperesi felelősséget önmagában megalapozza, hogy ő az engedményezés útján megszerzett követelések jogosultja, így az adatkezelés az ő érdekében történik, ezért a tényállás tisztázási kötelezettség megsértését a felperes alaptalanul állítja. Kiemelte, hogy a felperes ténylegesen nem vitatja, hogy az Infotv. 20. §-a szerinti tájékoztatási kötelezettségének nem tett eleget, pusztán annak fizikai képtelenségére hivatkozik. Az „Adatlap” vonatkozásában a felperes állításával ellentétben nem azt várta el, hogy az általa nem ismert kezeseknek adjon tájékoztatást, hanem azt, hogy amennyiben az alapügyben szerepelt kezes, akkor őt is tájékoztatni szükséges a felperesi adatkezelésről. A kérésre történt tájékoztatás megsértése körében megállapítottak cáfolatára a felperes által csatolt dokumentumok nem alkalmasak, mert azok a vizsgált időszakon túl keletkeztek. Az adatkezelés célját és jogalapját a PSZÁF ajánlásban foglaltak nem támasztják alá, a bírói gyakorlat szerint az ajánlás adatvédelmi szempontból jogi kötő erővel nem bír. Úgyszintén töretlen a bírói gyakorlat abban, hogy a harmadik személyek adatainak kezelése nem csak jogellenes, hanem a tisztességes adatkezelés elvébe is ütközik. A bírság tekintetében arra hivatkozott, hogy annak megállapítása megfelel a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 85. § (5) bekezdésében, valamint a 2/2012. (IX. 25.) KMK véleményben foglaltaknak.

A felperes keresete valamennyi kereseti kérelemre kiterjedően alaptalan az alábbiak szerint.

A Fővárosi Törvényszék a perbeli jogvitát az Infotv. 3. § 2., 3., 7., 9. pontjai, a 4. § (1)-(2) bekezdései, az 5. § (1)-(2) bekezdései, és a 20. § (2) bekezdése alkalmazásának vizsgálata alapján döntötte el.

A törvényszék elsődlegesen a felperes eljárási jogszabálysértésre történt hivatkozásait vizsgálta, és megállapította, hogy az alperes nem vitatta, hogy az ügyintézési határidőt jelentősen túllépte, és e határidő leteltének napját a Ket. 72. § (1) bekezdés ee) pontja szerint a határozatában nem tüntette fel. A törvényszék megállapította, hogy a perbeli esetben a felperes nem igazolta, hogy amennyiben

az alperes a határozatát az ügyintézési határidőn belül meghozza, az rá nézve más, kedvezőbb határozatot eredményezett volna, ekként az az ügy érdemére is kihatott. A tisztességes ügyintézéshez való jog kétség kívül magában foglalja az eljárás észszerű időn belül történő befejezésének követelményét. Az eljárás időtartamának észszerű jellegét minden ügy egyedi körülményei, többek között a jogvitának az érdekelt számára fennálló fontossága (a jogvita tétje), az ügy összetettsége, a felperes és a hatáskörrel rendelkező hatóság egyes eljárási cselekményei alapján kell értékelni. A konkrét ügyre vonatkozóan azonban a felperes ezen összefüggéseket nem mutatta be, a védekezéshez való jogának esetleges sérülését – mely kihathatott volna az ügy érdemére – az ügyintézési határidő túllépésével összefüggésben nem bizonyította, ekként a bíróság azt állapította meg, hogy az ügyintézési határidő túllépése a perbeli esetben a felperest nem mentesítheti a fent megjelölt jogsértésért megállapított felelősség alól. A felperes a perben tartott második tárgyaláson a Kp. 43. § (1) bekezdésébe ütköző módon hivatkozott az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 103. § (4) bekezdésére, és e körben arra, hogy az ügyintézési határidő túllépése miatt az alperes szankciót nem alkalmazhatott volna. Megjegyzi a törvényszék, hogy a perbeli közigazgatási eljárás a Ket. szabályai szerint folyt, így az Ákr. rendelkezéseinek megsértésére hivatkozás – tiltott keresetváltogatás hiányában is – alaptalan. Azt pedig a felperes sem vitatta, hogy az ügyintézési határidő túllépését az alperes a bíróság kiszabása körében bírságcsökkentő szempontként értékelte.

A törvényszék megállapította, hogy a büntetés-végrehajtási intézetek, mint önálló adatkezelők tekintetében megállapított, a bűnügyi személyes adatok jogalap nélküli továbbítására és a felperes ehhez kapcsolódó, a bűnügyi személyes adatok jogalap nélküli gyűjtésére vonatkozó jogsértéseit az alperes külön határozatban értékelte. Erre tekintettel a felperes alaptalanul kifogásolta, hogy a felülvizsgálni kért határozat a Ket. 72. § (1) bekezdés ea) pontjában foglaltakat megsértve nem tért ki a büntetés-végrehajtási intézetekkel kapcsolatos megállapításokra.

A törvényszék vizsgálta a felperes adatkezelői minőségét vitató állításait, és megállapította, hogy egy személy vagy szervezet az Infotv. 3. § 9. pontjában foglaltak szerint akkor minősül adatkezelőnek, ha meghatározza az adatkezelés célját, valamint meghozza és végrehajtja, illetve az általa megbízott adatfeldolgozóval végrehajtja az adatkezelésre vonatkozó döntéseket. A perbeli esetben a felperes az engedményezés útján megszerzett követelések jogosultja, ezért az ő érdekében történik az adatkezelés. A Credit Line Group Kft. és a felperes között létrejött megbízási szerződés alapján a Kft. köteles tájékoztatni az adósokat arról, hogy a felperes nevében és helyett jár el, a szerződő felek továbbá közösen döntöttek a telefonos tárgyalási sablonról. Az a tény, hogy a Credit Line Group Kft. tevékenységéhez is társul adatkezelői minőség – adatfeldolgozói minőségen túl – nem befolyásolja, hogy a felperes adatkezelő, hiszen az adatkezelés céljának meghatározása minden esetben adatkezelői minőséget eredményez. A felperes, mint közös adatkezelő a közös döntéssel érintett adatkezelés egészéért felelősséggel tartozik, ezért alaptalanul állította a Ket. 50. §-ának megsértését.

Alaptalanul hivatkozott a felperes arra is, hogy az engedményezéskor kiküldött dokumentumokkal és az Adatkezelési Szabályzat honlapon történt elérhetővé tételével eleget tett az Infotv. 20. § (2) bekezdésében foglaltaknak. A megfelelő előzetes tájékoztatás hiányában az érintettek nem kerülnek abba a helyzetbe, hogy felismerjék azt, hogy az adatkezelés milyen hatással járhat a magánszférájukra, azaz hogy az adatkezelés céljának megvalósulásához a konkrét adat kezelése elengedhetetlen-e, és az adatkezelési cél megvalósulásához szükséges mértékű-e. Mindezek alapján az előzetes tájékoztatásnak az adatkezeléssel kapcsolatos minden lényeges körülményre ki kell terjednie. Az adatkezeléssel kapcsolatban minden olyan körülmény lényegesnek minősül, amely a hozzájárulás megadásából következik, mivel e tájékoztatáson keresztül tud az információs önrendelkezési jog érvényesülni. Az az adatkezelés lehet jogszerű, amelynek körülményei az érintettek előtt maradéktalanul ismertek. A törvényszék hangsúlyozza, hogy a felperesnek nincs törvényi felhatalmazása az engedményezéssel átvett adatkörön felüli új személyes adatok gyűjtésére. Ennek hiányában az új személyes adatok gyűjtésének egyik előfeltétele az, hogy az adatalany ezen

adatai kezeléséhez az Infotv. szerinti tájékozott hozzájárulását adja. A felperes által nyújtott tájékoztatás nem felel meg az Infotv. 20. § (2) bekezdésében foglaltaknak, ezért a hozzájárulás egyik kógens feltétele hiányzik. Az első fizetési felszólításhoz csatolt „Adatkezelési tájékoztató” törvényi felhatalmazáson alapuló adatkezelésre hivatkozik annak megjelölése nélkül, hogy e felhatalmazás mely adatokra vonatkozik. E tájékoztatás megtévesztő módon azt a látszatot kelti, hogy a felperes törvényi felhatalmazás alapján mérlegelés nélkül jogosult a személyes adatok kezelésére, így az engedményezéssel átvett, de a követelés érvényesítéséhez elengedhetetlenül nem szükséges, továbbá az engedményezéssel átvett személyes adatok között nem szereplő, újonnan gyűjtött adatok kezelésére is. A tájékoztatónak továbbá „az adatkezelés tehát nem jogellenes, kizárólag a követelés érvényesítését szolgálja” kitétele megtévesztő is, mert arról tájékoztatja az érintetteket, hogy önmagában a követelésérvényesítési cél alátámasztja az adatkezelés jogszerűségét. A tájékoztató a felperes által sem vitatottan nem ad információt a követelések behajtásával megbízott cégekről, azok adatkezelői, illetve adatfeldolgozói minőségéről. Súlytalan az a felperesi hivatkozás, mely szerint csak a kiemelt közvetítők adatairól kívánt tájékoztatást nyújtani, egyéb közvetítők elérhetőségének – így a JLM Office Kft. – feltüntetésére nem volt szükség. A JML Office Kft. a felperes érdekében végzett magánnyomozói tevékenysége során a felperes, mint adatkezelő megbízásából adatfeldolgozói tevékenységet végez. A törvényszék kiemeli, hogy az adatfeldolgozó igénybeviteléről történő tájékoztatás szintén lényeges körülmény, hiszen annak az ismerete, hogy az adatfeldolgozó pontosan milyen tevékenységet lát el az adatkezelő számára teszi az érintettek számára követhetővé a személyes adataik áramlásának útját, illetve így tudják felismerni azt, hogy milyen szervezetek, milyen módon kapcsolódnak az adatkezeléshez, továbbá, hogy az adatfeldolgozó pontosan milyen személyes adatokhoz, milyen időtartamra fér hozzá, és azokon milyen műveleteket végez.

A felperes alaptalanul hivatkozott a tájékoztatás vonatkozásában az Adatkezelési szabályzat honlapon történt elérhetővé tételére. Egyrészt mert nem az érintettek feladata a tájékoztatás egyes elemeinek különböző dokumentumokból történő összegyűjtése, másrészt az alperesi határozat részletesen rögzíti a felperes által nem vitatott azon hiányosságokat, amelyek miatt a felperes adatkezeléssel kapcsolatos tájékoztatója és szabályzata még a kezelt adatok köréről sem nyújtanak tájékoztatást, az adatkezelő valós adatkezelési gyakorlatát nem mutatják be.

A felperes állította, hogy lehetetlen az az elvárás, mely szerint egyelőre még ismeretlen kilétű kezest bármiről is tájékoztatnia kellene. A törvényszék megállapította, hogy az alperes nem azt róta a felperes terhére, hogy egy általa nem ismert kezesnek nem ad tájékoztatást, hanem azt, hogy amennyiben az adatlapon a bevonható kezesről (azaz harmadik személyről) gyűjt be adatokat („Adatlap” nyomtatvány „bevonható kezes neve/elérhetősége” része), az adatkezelésről e harmadik személyeket is tájékoztatnia szükséges, a hozzájárulásuk ugyanis nem vélelmezhető. Márpedig a felperes az „Adatlap” tekintetében azt a tájékoztatást nyújtja, hogy ennek aláírásával az adós felhatalmazza a felperest, hogy a korábbi banki jogosulttól átvett adatokon felül az adatlapon szolgáltatott adatokat is kezelhesse.

A felperes állításával ellentétben az adatkezelés célját és jogalapját sem a PSZÁF ajánlásban foglaltak, sem az utóbb becsatolt MNB ajánlásban rögzítettek nem támasztják alá, az ajánlás adatvédelmi szempontból jogi kötő erővel nem bír. A felperes által a per során becsatolt 2/2019. (II. 13.) számú MNB ajánlás „I. Az ajánlás célja és hatálya” része maga is rögzíti, hogy az ajánlás adatkezelési, adatvédelmi kérdésekben iránymutatást nem fogalmaz meg, a személyes adatok kezelésére vonatkozóan semmilyen elvárást nem tartalmaz, és az ajánlásban foglaltak semmilyen módon nem értelmezhetőek személyes adatok kezelésére vonatkozó felhatalmazásnak. Az ajánlás felhívja a figyelmet arra is, hogy a felügyeleti elvárások teljesítésével összefüggésben történő adatkezelés kizárólag a mindenkor hatályos adatvédelmi jogszabályok betartásával végezhető. Mindezekből következően a felperes alaptalanul érvelt azzal, hogy ezen ajánlások betartásának kötelezettsége akár az általa az engedményezéssel átvett adatokon kívül gyűjtött adatok kezelésének jogalapját, akár a nem panaszkezelés tárgyú telefonbeszélgetések érintett hozzájárulása nélküli

rögzítését megteremtene. E telefonhívások kapcsán azon túl, hogy a felperes a beszélgetések során sem nyújt az Infotv. 20. § (2) bekezdésének megfelelő előzetes tájékoztatást, a „hivatalos ügyben történő hívás” szófordulat alkalmazása – figyelemmel a tájékoztatás hiányosságára is – olyan benyomást kelthet, hogy a hívó fél közhatalmi jogosítványokkal rendelkezik, az adategyeztetést közhatalmi jogosítvány birtokában végzi. A törvényszék utal e körben arra, hogy a „Követeléskezelési elvárások” belső dokumentum maga is rögzíti, hogy megtévesztő magatartásnak minősül a követeléskezelő részéről a hivatalos eljárás látszata. A hangfelvételek kérésre történő kiadására vonatkozó alperesi megállapítások cáfolatára becsatolt felperesi iratok közül a legkorábbi 2016 februárjában kelt, azaz kívül esik a vizsgált 60 db hangfelvétellel érintett időszakon (2015. január, május, november hónapok), így a megállapítások vitatására sem alkalmas.

A különleges adatok kezelésére az Infotv. 5. § (2) bekezdés a) pontja alapján csak mindenre kiterjedő, előzetes tájékoztatáson alapuló írásbeli hozzájárulás esetén van lehetőség, amely a perbeli esetben szintén hiányzik. A felperes alaptalanul érvelt e körben azzal, hogy egy hosszú idő óta nem teljesítő adós esetében „fennáll a kockázata annak, hogy előbb vagy utóbb, szűkebb vagy tágabb környezete tudomást szerez a tartozásáról”. Egyrészt e hivatkozás minden jogszabályi alapot nélkülöz, másrészt az Infotv. 4. §-ának kógens rendelkezése értelmében az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie az adatkezelés céljának, erre tekintettel az engedményezéssel átadott adatokon túli olyan új adatok gyűjtése, amelyet csak egy jövőbeni, esetleges felhasználás vagy éppen az sem indokol (pl. harmadik személyek személyes adatainak gyűjtése), nem felel meg az Infotv. 4. §-ában foglalt rendelkezésnek. A harmadik személyek személyes adatainak rögzítése kapcsán a felperes azt állította, hogy csak az egyedi eset teljes körű átvizsgálását követően állapítható meg, hogy ezen adatok elengedhetetlenül szükségesek-e a kintlévőség behajtásához. A törvényszék hangsúlyozza, hogy a jogszerűen kezelt személyes adatokat a felperes felhasználhatja arra, hogy az adóst a követelés teljesítésére felhívja, de ezeket az adatokat – jogalap híján – nem kapcsolhatja össze az adós környezetében élő, a követelés alapjául szolgáló szerződéses jogviszonyokban nem szereplő személyek (pl. szomszédok, egyéb harmadik személyek) adataival. A felperes alaptalanul érvel ezen adatok – egyedi eset értékelésétől függő – kezelésének szükségességével, amikor ő maga, mint adatkezelő a belső szabályzataival, munkafolyamataival nem támasztja alá a vitatott adatok kezelésének szükségességét. A belső szabályzatokból kell kitűnnie annak, hogy a gyűjtött adatoknál kevesebb adat a követelések behajtásához nem lenne elegendő, ilyen előzetesen elvégzett érdekmérlegelésre azonban a felperes a perbeli ügyben nem hivatkozott.

A törvényszék megállapította, hogy az olyan szenzitív adatok – pl. „rákos” – kezelésének szükségességét a felperes semmivel nem igazolta, a behajtási esélyek felmérése ugyanis nem minősül jogszerű adatkezelési célnak, ezért ez az adatkezelés készletező jellegű, sérti az adatminimalizálás elvét, emellett tisztességtelenek is minősül.

A bírság kiszabása kapcsán a törvényszék megállapította, hogy a határozat tartalmazza a mérlegelt körülményeket. Az Infotv. 61. § (4) bekezdése nem taxatív módon rögzíti a bírság kiszabása körében figyelembe veendő szempontokat, ezért az alperes alappal vette figyelembe a speciális és generális prevenció célját, a jogsértéssel érintettek jelentős számát, a jogsértés súlyosságát, valamint azt, hogy a felperessel szemben korábban már szabott ki adatvédelmi bírságot. A felperes az így meghatározott bírságösszeget is az ügy érdekében előadott szempontok szerint támadta, amely a fentiek alapján nem bizonyult alaposnak. Az alperesi határozat bírságot megállapító része megfelel a Kp. 85. § (5) bekezdésében foglaltaknak, a mérlegelés szempontjai és azok okszerűsége a közigazgatási cselekményt tartalmazó határozatból megállapíthatóak. A törvényszék rögzíti, hogy a felperes által hivatkozott más ügyekben kiszabott bírságoknak a tényállás azonosságának hiányában, és az egyedi jogsértésre tekintettel nem volt jelentőségük, figyelemmel a Kp. 85. § (6) bekezdésében foglaltakra is. A GDPR rendelkezéseit az alperes – a felperes állításával ellentétben – nem értékelte a bírság kiszabása során, annak a rendelkezéseire pusztán az előírt kötelezések, így a jövőbeni adatkezelés jogszerűsége kapcsán volt figyelemmel, mely kötelezéseket egyébiránt a felperes nem támadta. Összességében a törvényszék megállapította, hogy az alperes a számára az Infotv. 61. § (4)

bekezdésében rögzített szempontokat a bírság kiszabása során okszerűen értékelte, a felperes olyan, a konkrét jogsértéshez köthető szempontot nem tudott megjelölni, amelyet az alperesi határozat nem értékelt, illetve amely ezen értékelés okszerűtlenségét alátámasztaná.

A törvényszék a fentiek alapján megállapította, hogy az alperes határozata a felperes által megjelölt jogszabályhelyeknek megfelel, az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatással járó eljárási szabályszegés nem történt, ezért a felperes keresetét a Kp. 88. § (1) bekezdés a) és c) pontja alapján elutasította.

A törvényszék a pervesztes felperest a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes Pp. 81. § (1) és (2) bekezdése szerint felszámított perköltsége megtérítésére, figyelemmel a Kp. 88. § (2) bekezdésére is. A felszámított perköltség kapcsán a törvényszék megállapította, hogy az arányban áll az elvégzett jogi munkával, a benyújtott érdemi nyilatkozat elkészítésének időigényével, és azzal, hogy az alperesi képviselő a perben tartott két tárgyaláson megjelent, és ott részletes nyilatkozatot tett. A felperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 45/A. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű kereseti illetéket a Pp. 102. § (1) bekezdése és a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján köteles megfizetni.

A fellebbezésre vonatkozó rendelkezés a Kp. 27. § (1) bekezdésén, a 99. § (2) bekezdésén, valamint az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdés b) pontján alapul. Tárgyalás tartását a fél a fellebbezésben és a fellebbezési ellenkérelemben kérheti. A határidő elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye. A Kúria előtt a jogi képviselet kötelező.

Budapest, 2019. március 20.

dr. Matheidesz Ilona s.k. a tanács elnöke

dr. Varga Eszter s.k. előadó bíró

dr. Remes Gábor s.k. bíró